

۱- نام و تعریف رشته

کارشناسی پیوسته (B.Sc.) رشته شنوایی شناسی (Audiology) شاخه‌ای از علوم توانبخشی است که در آن فرآگیرنده بر اساس برنامه‌ای مدون آموزش می‌بیند تا ضمن حفاظت شنوایی و پیشگیری از اختلالات آن با تشخیص به موقع و مناسب اختلالات دستگاه شنوایی و تعادل و اتخاذ تدابیر لازم از جمله مشاوره ادیولوژیک و توانبخشی برای افراد دچار آسیب شنوایی و تعادل بر اساس آخرین اصول علمی و روش‌های رایج به ارتقاء سطح بهداشت جامعه کمک کند.

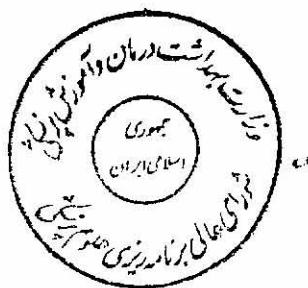
۲- تاریخچه رشته و پیشرفت‌های جدید:

رشته شنوایی شناسی (Audiology) علم شناخت سیستم شنوایی و تعادل و اختلالات آن می‌باشد که از جمله رشته‌های علوم توانبخشی است. فارغ التحصیلان مقطع کارشناسی این علم را به صورت پایه‌ای برای آمارگی فعالیت در عرصه‌های پیشگیری، ارزیابی، تشخیصی اختلالات شنوایی و تعادل، انتخاب و ارزیابی وسائل کمک شنوایی، نوتونانی و بازتوانی (درمان توانبخشی) افراد مبتلا به اختلالات شنوایی و تعادل آموزش می‌بینند. این رشته در طول جنگ جهانی دوم و در ایالات متحده به صورت مستقل شکل گرفت و تا مقطع D. ph ارتقاء یافته است.

مقطع کارشناسی رشته شنوایی شناسی در ایران از سال ۱۳۵۵ تأسیس گردید و در حال حاضر تا مقطع کارشناسی ارشد ارتقاء یافته است.

۳- ارزشها و باورها (Values) (فلسفه برنامه):

گروه شنوایی شناسی دانشکده‌های توانبخشی بر اساس باورهای دینی مبنی بر حضانت از چشم و جان افراد جامعه با توجه به نقش و اهمیت حیاتی شنوایی در یادگیری زبان و گفتار و مهارت‌های ارتباطی (communication skills) و نیز ارتقاء سطح سلامت که از مهمترین اهداف سازمان بهداشت جهانی و اولویت‌های برنامه‌های آموزشی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی است، برنامه آموزشی خود را در حیطه‌های پیشگیری و حفاظت از شنوایی، تشخیص و توانبخشی، آموزش و مشاوره تدوین می‌کند تا با تربیت افراد مجبوب و معهود در حیطه علوم نظری و بالینی رشته شنوایی شناسی با پژوهش و اتخاذ تدابیر مناسب، نیازهای بهداشتی جامعه را در زمینه شنوایی و تعادل مرتفع نماید.

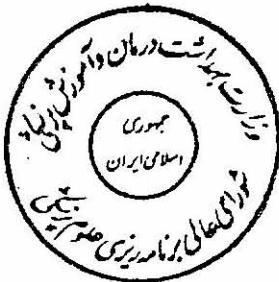

۴- رسالت برنامه آموزشی در تربیت نیروی انسانی (Mission):

رسته شنایی شناسی با استفاده از آموخته ها به منظور ارتقاء سطح آگاهی مردم در زمینه سلامت شنایی و تعادل به شناخت عوامل تاثیرگذار بر آنها پرداخته و با به کارگیری روشهای غربالگری و حفاظت از شنایی در جمعیت ها به پیشگیری از بروز اختلالات شنایی و حفاظت آن می پردازد و با بهره گیری از تکنیکهای رایج بالینی به ارزیابی و تشخیص مشکلات شنایی و تعادل و تفسیر نتایج حاصله، به گزارش آنها و ارجاع مناسب می پردازد و با تجویز و ارزیابی وسایل کمک شنایی، آموزش و مشاوره و توانبخشی سیستم شنایی و تعادل، پژوهش و به اتخاذ تدابیر مناسب مبادرت می ورزد.

۵- چشم انداز برنامه آموزشی در تربیت نیروی انسانی (Vision):

شنایی شناسی با بهره گیری از روش های رایج، روز آمد و نوین برآمده از تلفیق تجربیات، پژوهش های پایه - بالینی و پیشرفت های فناوری، ضمن همکاری با سایر تخصص ها (Team work)؛ سن تشخیص مشکل شنایی و تعادل را به حداقل رسانده و با مدیریت و اجرای غربالگری شنایی و تعادل، جمعیت ها را بطور کامل پوشش دهد و با ارائه خدمات به موقع و مناسب توانبخشی، آموزش و مشاوره، فرصت های مساوی را برای افراد مبتلا به اختلالات شنایی و تعادل ایجاد نماید.

۶- اهداف کلی رشته (Aims):

- « توانایی پیشگیری و حفاظت از آسیب شنایی
- « توانایی تشخیص اختلالات دستگاه شنایی
- « توانایی انجام توانبخشی برای افراد دچار اختلالات شنایی
- « توانایی مشاوره و آموزش افراد بزرگسال مبتلا به نقص شنوا
- « توانایی مشاوره و آموزش والدین دارای کودک کم شنوا
- « توانایی مشاوره با کارکنان و کارفرمایان مراکز صنعتی، نظامی، انتظامی و ...
- « همکاری در طرح های پژوهشی مرتبط با حیطه های شنایی شناسی

۷- نقش دانش آموختگان در برنامه آموزشی (Role Definition)

- پیشگیری و حفاظت شنوازی

- تشخیصی مبتنی بر آزمون های شنوازی شناسی

“توانبخشی برای افراد کم شنوازی

- مشاوره شنوازی شناسی

- مدیریتی

- آموزشی و پژوهشی

۸- وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task Analysis)

کارشناس شنوازی شناسی در نقش های فوق الذکر وظایف ذیل را به عهده دارد:

۱- انجام برنامه های غربالگری شنوازی نوزادان ، خرد سالان و کودکان در سنین مدرسه

۲- پیشگیری از آسیب شنوازی، حفاظت شنوازی، برنامه ریزی و انجام غربالگری در جمعیت هایی نظیر مراکز صنعتی، کارگاهی، نظامی، اردوگاه ها و ...، وارایه مشاوره شنوازی شناسی در این حیطه

۳- آگاه سازی و آموزش عمومی درباره عوامل تاثیر گذار بر ایجاد اختلالات و آسیب های شنوازی و تعادل مانند : ازدواج فامیلی ، انواع آلاینده ها و....

۴- انجام معاینات بالینی و آزمون های رفتاری و فیزیولوژیک (نظیر ایمیتانس ادیومتری و OAE) برای بررسی عملکرد شنوازی در کودکان و بزرگسالان و تفسیر نتایج آنها ، و ارایه مشاوره شنوازی شناسی در این حیطه

۵- ارزیابی وزوز و توانبخشی آن با استفاده از انواع روشهای غیر دارویی و غیر جراحی

۶- انتخاب ، تجویز، ارزیابی، فیتینگ، کمک به سازگاری و توزیع وسائل کمک شنوازی و ارتباطی فردی و گروهی به منظور تقویت صدایها و پیشگیری به موقع از عوارض سوء آسیب شنوازی جهت کمک به برقراری ارتباط و ارایه مشاوره شنوازی شناسی در این حیطه

۷- راهبری و اجرای برنامه های توانبخشی ادیولوژیک شامل گفتار خوانی، رشد مهارت های شنیداری (تریتیت شنوازی) و رشد زبان و ارایه مشاوره شنوازی شناسی در این حیطه

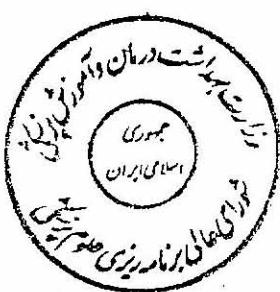
۸- انجام توانبخشی شنوازی برای افراد کاشت پروتز شده

- ۹- ارایه مشاوره شنواهی شناسی در حیطه شنواهی شناسی آموزشی مانند: تعیین جایگاه آموزشی مبتلایان به اختلالات شنواهی
- ۱۰- نظارت و پی گیری اجرای صحیح روش های برقراری ارتباط بین کم شنواهیان، مریبان و غیره (برای مثال: نحوه برقراری ارتباط با کودک دو زبانه، برقراری ارتباط با کم شنواه در کلاس درس عادی و ...)
- ۱۱- تعیین، تجویز، کاربرد و تنظیم تجهیزات تقویت صوتی مناسب و روش های بهبود کیفیت صدا در محیط های آموزشی افراد مبتلا به اختلالات شنواهی
- ۱۲- انجام پژوهش های مقدماتی (Primary Research) در زمینه های شنواهی و تعادل
- ۱۳- همکاری در اجزای پژوهش های مربوط به اختلالات شنواهی و تعادل
- ۱۴- اداره مراکز و دفاتر شنواهی شناسی

۹- استراتژی های اجرایی برنامه آموزشی:

برنامه آموزشی رشته شنواهی شناسی مبتنی بر نیازهای بهداشتی ملی و محلی بوده و بر پیشگیری، تشخیص و توانبخشی اختلالات شنواهی و تعادل برای ارتقاء سطح سلامت شنواهی و تعادل آحاد جامعه (Community Oriented) مبتنی بر حل مشکلات (Problem solving) تأکید دارد. همچنین در آموزش به دانشجویان، فعالیت در محیط کار واقعی مدنظر بوده و در روش های تدریس از فنون جدید آموزشی استفاده شده و بر حسب شرایط، تلفیقی از محوریت دانشجو و مدرس (integration of student center and teacher center) فراهم می شود و در عین حال بر خودآموزی (Self study) و یادگیری مستمر (Life long Education) و نیز آینده نگری توجه ویژه می شود. بالاخره، در آموزش چگونگی ارائه خدمات شنواهی شناسی بر وظایف حرفة ای تأکید شده و در حیطه توانبخشی به تساوی فرصت ها برای کم شنواهیان و ناشنواهیان و نیز توانبخشی و آموزش مبتنی بر جامعه تأکید می شود.

برگزاری دوره های تکمیلی متناسب با نیاز جامعه و پیشرفت های علم شنواهی شناسی برای کارایی بیشتر فاز تحصیلان، هر دو سال یکبار برنامه ریزی و بطور منظم اجرا می شود. منابع دروس براساس شرایط موجود نوشته شده و هر دو سال یکبار قابل تجدید نظر است.

۱۰- شرایط و نحوه پذیرش دانشجو:

پذیرش دانشجو از طریق آزمون سراسری و بصورت مرکز خواهد بود.

۱۱- رشته های مشابه در داخل کشور: وجود ندارد.

۱۲- رشته های مشابه در خارج از کشور:

رشته مشابه ادیولوژی (شنوایی شناسی) در خارج از کشور، رشته Audiospeech می باشد. دو رشته دیگر به نام های Electrophysiology و Neurocognitive نیز در خارج از کشور می باشند که محتوای آنها، شاخه ای از رشته شنوایی شناسی را تا حدی پوشش می دهد.

۱۳- شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته :

طبق ضوابط شورای نظارت، ارزشیابی و گسترش دانشگاههای علوم پزشکی می باشد.

۱۴- موارد دیگر (مانند بورسیه):

با توجه به عدم امکان ادامه تحصیل فارغ التحصیلان شنوایی شناسی در بالاتر از مقطع کارشناسی ارشد و نیاز روزافزون جامعه به ارائه خدمات تخصصی در این رشته، توجه کافی به موارد ذیل شدیداً احساس می شود:

الف - تخصیص بورسیه داخل که منوط به تأسیس دوره Ph.D شنوایی شناسی است.

ب - امکان ادامه تحصیل کارشناسان ارشد شنوایی شناسی در مقطع Ph.D رشته های مشابه یا مجاور.

ج - تخصیص بورسیه خارج برای مقطع Ph.D

د - تخصیص دوره های کوتاه مدت مطالعاتی و آموزشی در حیطه های تخصصی این رشته در خارج از کشور.

